

SIKKERHEDSDATABLAD

Aspen 4

SDS i overensstemmelse med EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), Bilag

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 02.09.2014

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliet navn Aspen 4

Synonymer Aspen 4t

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet eller præparatet Brændstof til firetaktsmotorer.

Relevante identificerede anvendelser SU1 Landbrug, skovbrug, fiskeri
PC13 Brændstoffer
PROC16 Anvendelse af materialer som brændstofkilder. Begrænset eksponering for uforbrændt produkt må forventes.

Kemikaliet kan anvendes af den almindelige befolkning Ja

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Producent

Firmanavn Lantmännen Aspen AB
Postadresse Iberovägen 2
Postnr. SE-438 54
Poststed Hindås
Land Sverige
Telefon 80 88 93 40
E-mail info.dk@aspen.se
Web-adresse http://www.aspen.dk
Kontaktperson Mats Uhrlander +46 (0)708-23 50 09

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinjen, Bispebjerg Hospital:82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC Xn,F; R11,R38,R53,R65,R67

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Flam. Liq. 1
Asp. tox 1
Skin Irrit. 2
STOT SE3
Aquatic Chronic 4
H224
H304
H315
H336

H413

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Fare
Faresætninger	H224 Yderst brandfarlig væske og damp. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H315 Forårsager hudirritation. H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer.
Sikkerhedssætninger	P102 Opbevares utilgængeligt for børn. P210 Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray. P262 Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj. P301 + P310 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge. P331 Fremkald IKKE opkastning. Både indholdet og dunken afleveres på genbrugsstationen.
Børnesikrede lukninger	Ja
Følbare advarsler	Ja

2.3. Andre farer

Sundhedsmæssige virkninger	I høje koncentrationer virker dampe og aerosoler sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme.
----------------------------	--

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Naphtha (råolie), full-range alkylat-, butanholdig	CAS-nr.: 68527-27-5 EF-nr.: 271-267-0 Registreringsnummer: 01-2119471477-29-XXXX	Xn,F,N; R11,R38,R51/53, R65,R67 Flam. Liq. 1; H224; Asp. tox 1; H304; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE3; H336; Aquatic Chronic 2; H411;	85 - 95 %
naphtha (råolie), isomeriserings-	CAS-nr.: 64741-70-4 EF-nr.: 265-073-5 Indeksnr.: 649-277-00-5 Registreringsnummer: 01-2119480399-24-XXXX	Xn,F+,N; R12,R38, R51/53,R65,R67 Flam. Liq. 1; H224 Asp. tox 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	5 - 15 %
Bemærkning, komponent	Benzenindhold mindre end 0,1%. De angivne komponenters miljøklassificering, understøttes ikke af prøver på blandingen.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Ved brand og eksplosion: Søg straks ud af farezonen og hold uvedkommende borte. Sårede personer skal straks bringes ud af farezonen. Vær opmærksom på faren for chok hos tilsyneladende ikke-tilskadedkomne personer.
Indånding	Frisk luft og hvile.
Hudkontakt	Fjern straks forurenede tøj og vask huden med vand og sæbe.
Øjenkontakt	Skyld straks med vand i flere minutter. Kontaktlinser fjernes, før skylning

	påbegyndes.
Indtagelse	Fremkald IKKE opkastning, hvis indtaget materiale er opløst i petroleumsbaseret opløsningsmiddel. Der er risiko for aspiration og udvikling af kemisk betinget lungebetændelse. Kontakt læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Oplysninger til sundhedspersonale	Behandles symptomatisk.
-----------------------------------	-------------------------

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk overvågning for forsinkede effekter	Ingen anbefaling.
Specifikke detaljer om modgift	Ikke relevant.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Ved brandslukning anvendes skum, kulsyre eller pulver. Der må ikke anvendes vandstråle, da den vil sprede branden.
------------------------	--

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Meget brandfarlig væske og damp.
---------------------------	----------------------------------

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Brandslukningsprocedurer	Beholdere i nærheden af brand flyttes straks eller køles med vand. Undgå stærk vandstråle direkte mod brandstedet, da det vil sprede ilden. Vær opmærksom på faren for genantændelse og eksplosion.
--------------------------	---

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Ventilert godt. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug egnet åndedrætsværn. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
--	---

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå udledning til kloak, jord og vandmiljø. Dæm op for spild med sand, jord eller andet egnet absorberende materiale. Ved større udslip til afløb/vandmiljø underrettes lokale myndigheder.
-----------------------------------	---

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Fjern enhver antændelseskilde, vær opmærksom på eksplosionsfaren. Opsuges med vermikulit, tørt sand eller jord og anbringes i beholdere. Større spild dækkes med skum.
------------------------	--

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Ingen.
-------------------	--------

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Brandfarligt/brændbart. Holdes adskilt fra oxidationsmidler, varme og flammer. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Opbevares i tæt lukket originalemballage og på et godt ventileret sted. Opbevares ved temperaturer under 50°C. Opbevares som brandfarlig væske.
Specielle egenskaber og farer	Elektrisk udstyr skal være gnistsikret, såfremt der er risiko for eksplosion.
Anden information	Større mængder og lagerbeholdninger skal opbevares ifølge Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker.
Forhold der skal undgås	Holdes væk fra varme, gnister og åben ild.

Betingelser for sikker opbevaring

Samlagingshenvisninger Brandfarlige væsker opbevares adskilt fra brandfarlig gas og meget brandfarlige materialer. Brandfareklasse: 1

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r) Identificerede anvendelser for dette produkt er beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Anden information om grænseværdier OEL Sverige. Alkylatbenzin.

DNEL / PNEC

Testmetode	Indhold
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Kritisk komponent: 68527-27-5 Type effekt: Lokal effekt Værdi: 840 mg/m ³ /8h
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Kritisk komponent: 68527-27-5 Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 1300 mg/m ³ /15 min
Retningslinjerne for eksponering	Oprindelsesland: Sverige Grænseværdi type: OEL, 8h, 900 mg/m ³ Kilde: AFS 2011:18

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer Miljøeksponeringskontrol: VOC.

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Tekniske foranstaltninger til at forhindre eksponering Sørg for tilstrækkelig rumventilation og lokal udsugning.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Ingen specielle anbefalinger, men åndedrætsværn kan være nødvendig under forhold med stærk luftforurening.
Anbefalt udstyrstype	Filtrerende åndedrætsværn med filter mod organiske dampe.
Henvisning til den relevante standard	A.
Yderligere åndedrætsværn foranstaltninger	Al håndtering skal foregå med god ventilation.

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder	Brug egnede beskytteshandsker ved længerevarende eller gentagen hudkontakt.
Egnede handsker	Neoprengummi, nitrilgummi, polyethylen eller PVC.

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn Brug godkendt øjenværn ved risiko for stænk i øjnene.

Hygiejne / Miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger Fjern straks ikke-vandtæt tøj, som er blevet vådt.

RYGNING FORBUDT I ARBEJDSOMRÅDET!

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Klar væske.
Farve	Farveløst.
Lugt	Petroleum.
Kommentarer, pH (som det leveres)	Ikke relevant.
Kommentarer, pH (vandig opløsning)	Ikke relevant.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktsinterval	Ikke relevant.
Kogepunkt/kogepunktsinterval	Værdi: 35-195 °C Testmetode: EN ISO 3405
Flammepunkt	Værdi: < 0 °C
Fordampningshastighed	Værdi: > 1000 Testmetode: BuAc=100
Nedre eksplosionsgrænse med måleenhed	1 vol-%
Øvre eksplosionsgrænse med måleenhed	8 vol-%
Damptryk	Værdi: 55-65 kPa Testmetode: EN 13016-1 Test temperatur: = 38 °C
Dampmassefylde	Værdi: > 1 Referencegas: Luft
Relativ massefylde	Værdi: 690-720 kg/m ³ Testmetode: EN ISO 12185
Opløselighedsbeskrivelse	Uopløselig i vand. Letopløseligt i: Carbonhydrider.
Vandopløselighed	< 100 ppm
Fordelingskoefficient: n-octanol/vand	Værdi: 4,3-4,8
Selvantændelsestemperatur	Værdi: > 300 °C
Viskositet	Værdi: < 1 mm ² /s Test temperatur: = 40 °C

9.2. Andre oplysninger

Fysisk farer

Brandfarlige væsker	Ja.
Ledningsevne	Værdi: = 400 pS/m Testmetode: SS-ISO 6297-1998 Test temperatur: = 20 °C
Gasgruppe	IIA.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Der er ingen kendt reaktivitetsrisiko i forbindelse med dette produkt.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalet brug.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås Undgå varme, flammer og antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås Stærkt oxiderende midler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter Termisk nedbrydning eller forbrænding kan frigøre carbonoxider og andre toksiske gasser eller dampe.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske oplysninger

LD50 oral	Værdi: > 5000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Rat Test henvisning: OECD TG 401
LD50 dermal	Værdi: > 2000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Rabbit Test henvisning: OECD TG 402
LD50 dermal	Værdi: > 5610 mg/m ³ air Forsøgsdyrsart: Rat Test henvisning: OECD 403

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Andre oplysninger om sundhedsfare

Generelt Risiko for kemisk betinget lungebetændelse ved aspiration. Gentagen eller langvarig kontakt medfører udtørring. Indånding af opløsningsmiddeldampe er sundhedsskadeligt og kan medføre hovedpine, kvalme og opkastning.

Potentielle akutte virkninger

Indånding	I høje koncentrationer virker dampe sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme.
Hudkontakt	Produktet virker affedtende på huden.
Øjenkontakt	Ikke irriterende.
Indtagelse	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
Irriterende virkning	Forårsager hudirritation.

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Sensibilisering Ingen.

Kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske

Kræftfremkaldende egenskaber	Ingen kendte kroniske eller akutte sundhedsfarer.
Mutagenitet	Ingen kendte kroniske eller akutte sundhedsfarer.
Fosterbeskadigende egenskaber	Ingen kendte kroniske eller akutte sundhedsfarer.
Reproduktionstoksicitet	Ingen kendte kroniske eller akutte sundhedsfarer.

Symptomer for eksponering

Symptomer på overeksponering Let forgiftning: Træthed, slaphed, irritabilitet, hovedpine, kvalme.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Akut akvatisk, fisk	Værdi: > 100 mg/l Testmetode: OECD TG no. 203 (2004) Fisk, arter: Danio rerio Varighed: 96h Test henvisning: Test report 046/13.
Akut akvatisk, alge	Værdi: > 100 mg/l Testmetode: OECD TG no. 202 Alge, art: Raphidocoeles subcapitata Varighed: 72h Test henvisning: Test report 182/06.
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: > 1000 mg/l Testmetode: OECD Tg no. 201

Dafnie, art: Daphnia Magna
 Varighed: 48h
 Test henvisning: Test report 31/04.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Kommentar COD	Ukendt.
Kommentar, BOD	Ukendt.
Persistens og nedbrydelighed	Flygtige stoffer nedbrydes i atmosfæren i løbet af få dage. Produktet nedbrydes fuldstændigt ved fotokemisk oxidation. Produktet er ikke påvist nedbrydeligt under anaerobe (iltfrie) forhold.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Bioakkumulering anses for at være uden betydning på grund af produktets lave vandopløselighed.
Biokoncentrationsfaktor (BCF)	Værdi: 4,3-4,8 Testmetode: Log Pow

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet indeholder flygtige organiske forbindelser (VOC), som fordamper let fra alle overflader. Produktet er uopløseligt i vand og vil spredes på vandoverfladen.
Vandopløselighed	Værdi: < 100 ppm

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Ikke klassificeret som PBT/vPvB under de nuværende EU-kriterier.
--------------------------	--

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger	VANDFAREKLASSIFIKATION : 2 (WGK).
--	-----------------------------------

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse	Sørg for at beholdere er tomme før deponering (eksplosionsfare). Ventiler til det fri.
Relevante affaldsregulering	SFS 2011:927
Produkt klassificeret som farligt affald	Ja
Emballage klassificeret som farligt affald	Nej
EAK-kode nr.	EAK: 130702 Benzin EAK: 150102 Plastemballage EAK: 150104 Metalemballage

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	1203
RID	1203
IMDG	1203
ICAO/IATA	1203

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	BENZIN
RID	BENZIN
IMDG	PETROL
ICAO/IATA	PETROL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	3
Fare nr.	33

RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballagegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

ADR Andre relevante oplysninger	(D/E)
RID Andre relevante oplysninger	(D/E)
IMDG Andre relevante oplysninger	-18 C, c.c.
EmS	F-E, S-E

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Henvísninger (love / forskrifter)	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med ændringer. Præparatdirektivet 1999/45/EF.
-----------------------------------	--

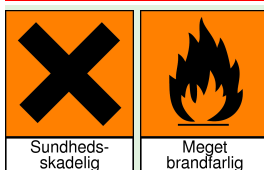
PR-nummer	DK-PR 2392213
-----------	---------------

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresymbol

R-sætninger	R11 Meget brandfarlig. R38 Irriterer huden. R53 Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. R67 Dampene kan give sløvhed og svimmelhed.
S-sætninger	S2 Opbevares utilgængeligt for børn. S23 Undgå indånding af gas/røg/dampe/aerosol-tåger (den eller de pågældende betegnelser angives af fabrikanten). S24 Undgå kontakt med huden. S62 Ved indtagelse, undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. S61 Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/leverandørbrugsanvisning. S16 Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.
Leverandørens anmærkninger	Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med

	anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.
Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	; H224; ; H304; ; H315; ; H336; ; H413;
Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R67 Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R38 Irriterer huden. R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. R11 Meget brandfarlig. R12 Yderst brandfarlig. R53 Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer. H315 Forårsager hudirritation. H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. H224 Yderst brandfarlig væske og damp.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet	Test report 31/04. Aspen 4T, Daphnia magna immobilisation test. Toxicon AB (2004). Test report 182/06. Toxicity testing of Aspen 4T, Algae growth inhibition test. Toxicon AB (2007). Test report 07-25. Evaluation of the aerobic biodegradability of organic compounds 182/06 (Aspen 4T). AnoxKaldnes AB (2007). Examination essay. Diffusion of alkylate petrol during discharge in the environment. Gunilla Henriksson, Annalena Tämt (2004). Test report 046/13. Aspen 4. Fish, acute toxicity test. Toxicon AB (2013). Kemiska Ämnen. Prevent AB (2013).
Version	4
URL for tekniske data	http://www.aspen.se
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Lantmännen Aspen AB
Udarbejdet af	Lantmännen Aspen AB